

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre... 16 kor.
Negyedévre... 4
Helyben bárhol kelve:
Egész évre... 20 kor.
Negyedévre... 5
Vidékre postán szállítva:
Egész évre... 24 kor.
Negyedévre... 6

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hetű és
húsz napot kivételével.

Eszerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáca-utca 8.

A szerkesztőség kéziratok visszaküldésére
vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Hirdetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, nov. 30.

Elátkozott család.

Ha úgy, negyedórára, a liberális eljárás mód magaslátára tudnék sülyedni, borsos kis cikk kerülne ki a pennám alól a Wolf képviselő és a Gusztáv Adolf-egylet idylli viszonyáról.

Még előttem a recept, mely szerint keverték cikkeiket a liberális lapok a Kecskeméthy Győző sikkasztásáról. Tagja volt a brigádnak, bele kell keverni a brigádot, valaha látták vele beszélni Köpösdyt, itt az alkalom tönkre tenni ezt az ellenvéleményében kemény nyaku ifjut, aztán irni az egész keresztény irányu mozgalom ellen, mely ide viszi az ifjuságot.

Megirhatnám, hogy Wolf ur brigadérosa volt a Gusztáv Adolf jámbor, haza és vallásbontó törekvésének és irányítója ezen egylettől csöpögő százezreknek. Megirhatnám, milyen galád modoru képviselő volt, milyen ocsmányságon csipték s mert Schönerer és a többi nagynémetek szintén csak pofozkodás és gyalázkodásaikról híresek s egyedül ez a párt vezeti a Gusztáv Adolf egylettől pénzelt »Loos von Rom« mozgalmat, csattanósan irhatnék a protestáns türelem és hazafiságról — ha liberális módon düllöngözne az eszem és izlésem.

De hagyjuk ezt azoknak, kiknek ez a kenyerük.

Örvendek a Wolf bukásának, mert méltatlan volt a helyre, hova tolakodott.

Tartalomnélküli ember volt, veszteni valója semmi s így vakmerő a végletekig. Most sem történt vele egyéb, mint visszatért a semmibe, melyből teremtett.

Egy pár liberális lapunk a sorok között megsiratja ezt a szégyenletes figurát és fél, hogy bukása az egész Schönererpárt bukását maga után vonja.

Hát lehetne ennél kívánatosabb dolog ránk nézve?

Van-e ellenségesebb párt a magyarokkal szemben, mint ez a pár szemzedett emberből álló párt? Van-e nagyobb ellensége a 67-es alapnak, a gazdasági fejlődésünknek, a kvótánk méltányos elintézésének? Nem ez akasztja-e meg odaát a parlamenti munkát lármás és szégyelni való botrányaival? Nem ez bontja-e meg idegen ország álorczás társulatának pénzével a hit és államegységet odaát?

Vagy mindez csak megbocsátható apró pajkosságok azon érdem mellett, hogy a katolikus vallás ellen dolgoznak?

Hol marad most az érdektelen szabad-sajtó kommandószerű egyetemes feljajdulása, botránkozása, a lehetőség és lehetlenség határáig vitt konzekvenciák? Hol marad negyedizig való elítélése mindazoknak, kik Wolffal valaha beszéltek, pártjához tartoztak, kik őt és törekvését pénzelték? Hol maradnak a földet rázó epitetonok, az óva intések hasonló törekvésű alakoktól?

Mindez elmaradt. Gyalázatosabb ugyan

a bukása és élete is, mint a Kecskeméthyé, de hát nem a keresztény brigádhoz tartozott, hanem a liberális brigádhoz s az vagy más dolog, vagy nem olyan feltűnő eset, mint ha a kurucz brigádnál esik valami bibi.

Egy-két nap eseményeiben csinálom az összehasonlítást, ellenőrizheti akárki. Egyik esetben egy, mások hanyagsága miatt kisértésbe jutott gyerekember botlásáról volt szó, ki azonban magyar ifju volt s a liberális sajtó gyalázatosabbnak igyekezett őt feltüntetni, mint a milyen s s még más ezer magyar intelligens ifjut is igyekezett szinte gyönyörrel bemázolni ennek az egynek szennyével; másik esetben egy inkarnátus ellenségünkről van szó, egy osztrákról, kit igyekeznek simogatni, pártját pedig aggódó félelemmel óvják a fuvó széltől vagy várható orkántól.

Es ez irányu lapok szokták magukat elfogulatlan magyar sajtónak nevezni. Valóban, ha ily irányban fog haladni a magyar hirlapírás, úgy az olvasáshoz majd nem szem kell, hanem — gyomor.

Loos von Rom — Loos von Ehre.

P-y.

Wolf képviselő lemondása.

Az osztrák Reichsrath főördítője, a nagy-tűdejű és igen goromba Wolf lemondott mandátumáról. Ez ugyan nem lendit Ausztria ügyein sem meg nem ingatja az osztrák politika oszlopaikat, mégis érdekes, mint körtűnet, mint jele

A „TISZÁNTÚL“ TARCZÁJA.

Uzor Balázs.

Irta: Deér.

Sűrű, homályos felhők takarják az eget. A napsugarak nem képesek áttörni a vastag felhőrétegen s az utcákban bántó, szürke sötétség terjed el, pedig kora délután van még csak. És ez a bántó szürkeség ránehezedik a lélekre is s olyan nyomasztó hangulat támad nyomában.

Érzi ezt mindenki, de tán senki anyira, mint Uzor Balázs.

Ott ül magányos, keskeny czellájában s komoran bámul maga elé. Komor sötétség veszi körül s ez méginkább lehangolja a magányos rabot.

Máskor mégis úgy elvéve be-betévedt hozzá egy-egy pajkos napsugár s az a szegény ember úgy tudott ennek örülni. Most már ebben sincs része. Szomorú őszi napok járnak, ritkán süt alá a nap s ilyenkor is, mintha készakarva kerülne annak a magányos rabnak szük, nyirkos világát.

Pedig igazán szüksége volna csak egy darabka szines napsugárra, hogy legalább egy

pillanatra előzné borus, szivettépő gyötrelmeit. Mert nagyon szomorú, keserves élet jutott osztályrészül Uzor Balásznak.

Pár éve még csak, hogy előkelő tekintélyes állást töltött be daczára fiatalságának. Ismerte, szerette mindenki a törekvő, becsületes fiatal embert, ki csak a munkát szerette, kötelességének élt.

De jött idő, mikor megváltozott minden. Uzor Balázs kezdte elhanyagolni dolgait s egész lényén meglátszott, hogy nagy változás ment végbe az ifju lelkében.

Sokáig nem tudták okát tártani az ifju változásának, de végre mégis csak kipattant a titok.

Uzor Balázs szerelmes volt. Szerelmének tárgya pedig nem volt más, mint egyik általános ismert énekesnő, kinek szépsége, kaczer-sága nem egy férfiszívet lobbantott lángra.

Uzor Balázs is ennek a kaczer szép asszonynak a hálójába került. Eleinte úgy n igyekezett menekülni a hálóból, — de csak úgy járt vele, mint a pókhálóba került lepke. Minél jobban vergődött, csak annál inkább bele bogozta magát s a végén már nem volt menekvés.

Rabja lett a szép asszonynak, hűséges, halálrakész rabja, kinek csak egy gondolata, egy álma volt: elnyérni vagy kifőnyörögni. —

Eladásra kerülnek: 3000 darab Férfi ing, 2000 darab Kalap és Sapka, 5000 pár Női, Férfi és Gyermek bőr és posztó cipők, nagymennyiségű Keztyűk, Harisnyák, Téli alsó ingek, Nadrágok, Gyermek Trikók, Barchetek, Bélésárúk, Flanell és Plüsch Takarók, Pokróczok stb. stb.

ha kell — megvásárolni bármi áron is azt az asszonyt.

Ez hát sikerült is neki. A szép asszony szívesen vette a fiatal, ismert, előkelő férfi udvarlását. És ez boldoggá tette Uzort. Elhanyagolt minden mást, csak hogy egészen annak az asszonynak tudjon élni.

Az az asszony meg nagyon jól értette, mint kelljen magához lánczolnia azt a vergődő férfit. Hazudta a szerelmet, a mosolyt, — hazudott mindent, csak hogy minél jobban magához lánczolja Uzort.

Ez a szegény ember meg erősen hitte, hogy annak az asszonynak igaz minden szava, minden mosolya. A kárhozatba is elment volna érte, — hát hogy ne tette volna meg azt a csekélységet, a mit az az asszony kért tőle.

Egyebet s m kért csak annyit, hogy hagyják itt ezt az ismert, zajongó, virágot-szóró világot s menjenek egy ismeretlen világba, hol senki sem ismeri őket s ott aztán éljenek csak egymásnak, — szerelmüknek.

Uzor Balázs hitte, amit az asszony mondott. Még akkor sem fért kétség a lelkéhez, mikor az az asszony csak úgy példálózva, mosolyogva jegyezte meg, hogy csak volna annyi pénzük, a miből aztán ott az idegen földön gond nélkül élhetnek.

Női Triko Blousok, Szoknyák, Hárász és Posztó kendők. Fél árban.

Teljes tisztelettel

232 4-9

Fábry testvérek.

Tulhalmozott raktár miatt, az összes raktáron levő áruk leszállított árban adatnak el Fábry testvérek áruházában, Nagyvárad, Olaszi Fő-utca.

Telefon szám 76.

egy világszerte uralkodó nyavalyának: a demagógia erkölcselenségének. Ime most Bécsben kint, hogy a morál nevében lehangosabban kiabálók egyttel az erkölcsileg legszennesebb emberek is, a mit különben már Franciaország, Németország, Olaszország hirhedt politikai szájhőseinek példájából már régen levontunk. Sőt hazánkban is találunk erre kisebb kaliberű bizonyítékokat. Wolf ur ugyanis nem önként hagyta ott gorombáskodásainak színhelyét, az osztrák parlamentet, hanem mennie kellett, még pedig erkölcselen tüzelmek miatt. Azt szennyezte be, aminek hiányát mindig hangos szóval vetette mások szemére: a tisztességet és erkölcsöt. Bukásában még csak tragikum nincs. Résztét nélkül engedik őt a magánélet szűrkésébe vonulni. Erdekes, hogy az ir nacionalisták egykori vezére, Parnell nyolcz esztendővel ezelőtt hasonló körülmények közt volt kénytelen legnagyobb ellenzéki sikereinek közepette visszavonulni a politikai élettől.

A lengyelek üldözése.

A wrescheni kegyetlen ítélet szaporán termi gyümölcsseit. Az egész világ összes lengyelei ismét szolidarisaknak érzik magukat a proszak gyűlölésében. A galicziai németellenes mozgalom, mint Lembergől jelentik, mind jobban nagyobbodik. Tegnap a galicziai kereskedők fölhívást tettek közzé, a melyben felszólítják az összes kereskedőket, hogy szüntessék meg a német kereskedőkkel való mindennemű összeköttetésüket és a nélkülözhetetlen külföldi cikkeket Franciaországból vagy Angliából szerezzék be. Mindazokat a kereskedőket pedig a kik nem e felhívás szerint cselekszenek, bojkottálni fogják. A wrescheni iskolai tüntetések ügyében elítéltek számára már tetemes összeg gyűlt egybe. A gyűjtés tovább folyik. Számos kávéháztulajdonos korcsmáros és kereskedő a célra felajánlotta napi bevételének 1—2 százalékát. A lengyeli várostanács ezer koronát szavazott meg ugyanerre a célra. A novemberi fölkelés hetvenegyedik évfordulójának emlékünnepe egész Galicziában nagyban készülnek, hogy ezzel Poroszország ellen táplált ellenszenvüknek minél ünnepelesebb módon és tüntető formában adjanak kifejezést.

A kulisszák mögül.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A katolikus autonómia dolga ismét szőnyegre kerül. Tanácskozni fognak róla, hogy ismét a tespedésnek adják át. A vajudó kérdés leges-legujabb fölvetésével szemben a minap titkos jellegű konferencia volt egy protestáns főúr házában. Ide is, oda is hánytorgatták a kérdést. A vitát maga a házigazda vezette:

— En — egymond — ellensége vagyok a katolikus autonomiának, mert mint hitű protestáns nem engedhetem, hogy a magyar katolikus klérus, a mely fölös vagyonánál fogva ugyis tulságos hatalomnak van birtokában, az autonómia révén még hatalmasabbá váljék.

Es ugy látszik, hogy ebben a kijelentésben jegyezsedik ki az a magatartás, a melyet a protestánsok a katolikus autonómia megoldandó kérdésével szemben el fognak foglalni.

* * *

A Pályi—Köpösdy-párbaj még ma is foglalkoztatja a kedélyeket. Nem róla akarok szólni, csak azokról a pisztolyokról emlékszem meg, amelyeket ennél a paros viaskodásnál használtak. Végzetes fegyverek. Az első tulajdonosuk *Majthényi* Izidor báró volt, a kitől a veje, *Rakovszky* István képviselő örökölte őket. Ezek a pisztolyok legelőször a *Majthényi* Izidor és *Verhovay* Gyula között a nyolczvanas évek elején lefolyt, országos port fölvert párbajnál szerepeltek. *Verhovay* életveszedelmesen sebesült meg. A *Szalavszky* Gyula volt főispán és *Rakovszky* István képviselő párbajánál szintén ezeket a fegyvereket használták és ezuttal szintén történt sebesülés. *Szalavszky* hónapokig nyomta az ágyat, amíg sebe behegedt. A *Csajthay* Ferencz és *Dienes* Márton szerkesztők között való párbajnál ismét ezekkel a pisztolyokkal találkoztunk. Es itt is sebesülést okoztak. Most pedig legutóbb a *Pályi—Köpösdy*-párbajnál használták őket, a fölük már megszokott eredményvel.

* * *

Ismét érdekes egyházi dolgot hallottam a minap. Pozitív formában beszélnek, hogy *Vaszary* Kolozs hercegprimás nagyszabásu tervvel foglalkozik. Egy új megyés püspökség alapításáról van szó, Budapest székhelyvel. A primás ezt ugy akarná megoldani, hogy az esztergomi érseki vagyonból egy megfelelő birtoktestet szeletne ki, a mely a pesti megyés püspökségnek képezné a vagyonát. Ugy mondják, hogy a primás az ez irányban való lépéseket már a legközelebb meg fogja tenni.

* * *

Az egyetemi ifjuság kedélye rendkívül izgatott. Pártokra szakadt és a pártoskodást párbajokkal tetézi.

Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter e hét elején maga elé citálta *Vécsey* Tamás dr. ezidei rektort és kemény hangon kifejezte előtte, hogy ezeket az állapotokat tovább tűrni nem fogja. Ez az oka, hogy a rektor most vasárnapra maga elé idézte mindazokat az ifjakat, a kik legutóbb a magyar lapok hasábjain szerepeltek. A rektor a kultuszminiszter intelmének behatása alatt el van határozva, hogy az Egyetemi Kört bezárja, ha az ifjuság békésebb hangulatot nem tanúsít.

Peticziók tárgyalásai.

A kuria választási tanácsa tegnap kezdte tárgyalni az egyes mandátumok ellen beadott peticziókat. A tárgyalási napokat az alábbiakban közöljük (az előadó bírák neveit zárójelben adjuk):

November 30-án: Gagern Miksa báró Galgóc (Zachár.)

December 5-én: Werner Gyula dr. Magyar-Igen (Losonczy). 7-én: Pavlovits Ljubomir dr. Török-Becse (Fittler). 9-én: Bánhid Antal báró Kis-Jenő (Adám). 10-én: Miksa Imre Felvincz (Bolgár). 11-én: Fogarassy Zsigmond Halmi (Adám). 12-én: Nosz Gyula dr. Szepes-Szombat (Kelemen). 13-án: *Orley* Kálmán *Margitta* (Zachár). 16-án: Valasek János Verbó (Zachár). 17-én: Makkai Zsigmond Akosfalva (Nagy Sándor). 18-án: Enyedy Lukács Tápé (Zachár). 19-én: Kiss Ferencz képviselő és Zrumetzky vál. elnök Szolnokon (Asztalos).

— Lesz, — mondta akkor Uzor.
— Honnét, miből, — kérdezte mosolyogva a szép asszony.

— Lesz, — mondta mégegyszer a férfi, — én tudom, hogy miből, honnét. Te csak szeress!

Lejt is, még pedig sok pénz. Mehetek már messze földre, idegen hazába, volt miből élni — gondtalanul.

Éltek is vigan, — móhon élvezve az életet, nem törődve semmivel. Még azzal sem, hogy itthon ezer ember átka fakadt nyomukban, s csak ugy beszéltek róluk, mint tolvajokról.

Mert hát Uzor Balázs sikkasztott, csak-hogy pénze legyen, sok pénze, a miből eltarthatja azt a fényhez, gondtalan élethez szokott szép asszonyt. Nem gondolt a férfi másra, csak arra az asszonyra. Mikor zsebravágta azt a reugeteg összegt, nem érzett nyugtalanságot, — csak valami lázas szenvedélyt, bódító mámort, mit az a tudat oltott belé, hogy most már viheti magával szépséges asszonyát.

Vitte is, — szinte szárnyakon. Az az asszony meg ment vele, — még csak nem is kérdezte, hova mennek s miből tellik a nagy költség? Tudta jól tán már akkor is, hogy neki nem szabad tudni, honnét a sok pénz.

Csak mentek, — mig biztonságban nem érezte magát a férfi. Akkor aztán megnyugodtak s kezdtek élvezni az életet.

A férfi boldog volt. Két kézzel szórta a pénzt, csak-hogy minden gondolatát megvalósítsa

szíve asszonyának. Az asszony meg örülten parancsolt, mintha másra sem lett volna gondja, csak arra, hogy minél hamarabb nyakára hájon vagyonuknak.

Ha csak ez volt a célja, hamar el is érte. Rövid idő alatt nagyon a végére értek a könnyen szerzett pénznek.

Eszrevette ezt Uzor is. Nagyon megdöbent erre a fölfödözésre. Csak most kezdett arra gondolni, hogy mit is csinálnak majd, ha a pénz elfogyott. Miből élnek majd?

Lesz-e elég ereje ennek a szép asszonynak vele együtt megküzdzeni az élettel?

Uzor azt hitte, hogy igen. Ő maga elég erőt érzett arra, hogy szembeszálljon a sorssal, küzdjön, dolgozzék azért az asszonyért. Majd csak eltartja s talán még boldogabb is lesz vele ugy, ha dolgozhat is érte.

Csalódott. Nagyon rosszul számított.

Az a szép, nevető szemű asszony, mikor megtudta, hogy a férfinak nincs több pénze, egyszerűen a szemébe kaczagott. — Akkor hát elválnak, édesem — mondta nyugodtan, mintha csak egy hervadt virágcsokrot akart volna félre dobni.

A férfi először kérte, könyörgött neki. Nem használt.

— Nem szoktam a nélkülözéshez, — mondta szárazon, — nem is akarok hozzá szokni. Aztán meg elég volt már ebből a turbékolásból. Azt hiszem, eleget adtam a pénzédért. Mehetek.

A férfi valami undor félét érzett ezekre a

szavakra, — de aztán, mikor arra gondolt, hogy ez az asszony elhagyja — mégis csak elfogta a lelkét valami mondhatlan, szorongó érzés. Nem tudott volna már élni anélkül a hitvány asszony nélkül. De hiába könyörgött neki. Az asszony rásem hederített.

Akkor aztán fenyegetni kezdte. Szemére vetette, hogy miatta lett hitvány sikkasztó, miatta hagyta el hazáját, — becsületét mindenét, s most ez a köszönet?

Az asszony csak mosolygott olyan hideg bántó mosolylyal.

— Én nem mondtam, hogy sikkasszon. Nem is tudtam, nem is kérdeztem, hogy honnét vette a pénzt, — mondta a férfinak. Én megyek s maga tehet a mit akar.

A férfi nem akarta engedni az asszonyt. De mikor asszony látta, hogy nem menekülhet a férfitől, egész egyszerűen tudára adta az illetékes hatóságnak, hogy itt és itt van Uzor Balázs, a sikkasztó.

Es egy szép reggelen csak elfogták a férfit. Az asszony mosolyogva kivánt neki jó mulatást. Neki könnyű volt magát kivágni mindenből. De Uzort évekre itélték el. Az az asszony nyugodtan vallott ellene, — még csak nem is reszketett a hangja.

Uzort elzárták. Rab lett, mert nagyon szeretett, mert fiatalos szívével nagyon tudott hinni egy asszonynak, egy asszony nevető két szemének.

Ha csak most tanulná ismerni azt az asszonyt! Ha most kerülne össze vele!

20-án: Farkas Abraham Rimaszombat (Zachár).
23-án: Dessewffy Emil gróf Szempe (Fittler).
28-án: Gorove László dr. Végváros (Kelemen).
30-án: Egry Dezső dr. Pécsváradon (Fittler).

1902. január 8-án: Teleky Domokos gróf Deés (Fittler). 10-én: Konkoly-Thege Miklós képviselő és Csetke Béla vál. elnök Tata (Adám). Beck Marcell Naszódon (Kelemen). 13-án: Vancsó Gyula dr. Mária-Radnán (Bene). 14-én: Teleky Sándor gróf képviselő, Barabás Sámuel ref. lelkész, Bárdy Károly takarékpénztári könyvvezető és Szabó Gusztáv szolgabíró Magyar-Lápos (Kelemen). 15-én: Hámosi László Vizakna (Beck). 16-án: Rakovszky István Csorna (Losonczy). 20-án: Kovács Pál Ersekújvár (Fittler). 21-én: Zichy Jenő gróf Székesfehérvár (Losonczy). 22-én: Bedő Albert Székely-Keresztur (Bene). 24-én: Dókus Ernő képviselő, id. Meczner Gyula birtokos és Miklóssy István vál. elnök Sátoralja-Ujhely (Adám). 24-én: Szüllő Géza dr. Letenye (Kelemen). 27-én: Baross János dr. képviselő és Csemegi Antal vál. elnök ellen, Csongrád (Tergovics). 27-én: Lendl Adolf dr. Temes-Rékás (Beck). 28-án: Reich Aladár Baja (Nedeczky). 29-én: Várady Károly Görgő (Tergovics). 30-án: Jakabffy István Szalka (Nedeczky). 31-én: Samassa János dr. Kápolna (Fittler).

Február 3-án: Szentiványi Gyula Aranyos-Medgyes (Beck). 5-én: Forgách Antal gróf Balassa-Gyarmat (Gyárfás). 7-én: Harkányi János báró Facset (Asztalos) és Karátsonyi Jenő gróf Zichyfalva (Adám). 10-én: Darányi Ferencz dr. Baksa (Adám). 12-én: Szivák Imre Fehértemplom (Asztalos). 13-án: Teleky Gyula gróf képviselő, Barényi Jenő vál. elnök, Grodzki Ödön főszolgabíró Ökörmezőn (Zachár). 14-én: Ifj. Eugenboffer József Nemes-Ócsán (Nagy). 19-én: Tormay Károly Baranya-Szent-Lőrincz (Nagy). 21-én: Szombathy György Józshely (Nagy). 24-én: Luby Béla Csenger (Gyárfás). 27-én: Nagy Mihály dr. Kecskemét (Nagy).

Márczius 4-én: Ájtics-Horváth Dezső Vágvecse (Gyárfás). 7-én: Wittmann János Szent-Anna (Kelemen). 11-én: Andrássy Géza gróf Rozsnyó (Losonczy). 13-án: Szemere Miklós képviselő, Sáatha Dezső v. elnök Tasuád (Asztalos).

*

Határidőt nem tűztek még ki ezen három mandátum ügyében: Brezovay László Mezőkövesd, Bodoky Zoltán Gyula, Molnár Jenő dr. Szentés.

A virilis család.

— A társas cég felosztott adója. —

Nagyvárad város jövő évi legtöbb adót fizetőinek névjegyzékét, a közigazgatási bíróság ítélete alapján, tegnap közöltük. Ebből azt látjuk, hogy két gyártelep révén hat tag ül benn mint virilis a törvényhatóságban. Ezek közül hármat éppen a közigazgatási bíróság ítélete révén vettek be a névjegyzékbe.

Egy kis gondolkodás után eszünkbe jut, hogy ezelőtt mintegy három évvel ugyancsak ezen felsőbb bíróság szintén a Moskovits-cég tagjait érintő ítéletében kimondotta, miszerint valamely társas cég adója után a cégtársak nem lehetnek virilisek. Akkor ki is maradtak a Moskovits-cég tagjai a névjegyzékből.

Akik érdeklődnek a névjegyzékek összeállítására iránt, az idén meglepetve látták, hogy öt Moskovits van felvéve a jövő évi virilisek közé, a hatodik (Moskovits Mór) pedig csak azért maradt ki, mert az adóösszeg nem ütötte meg a mértéket.

A közigazgatási bíróság azonban helyesebb adókimutatás révén Moskovits Mórt is felvette a virilisek közé.

Dr. Kazay Kálmán ifj. Moskovits Mór és Moskovits Miksa törlesztését kérte a közigazgatási bírósághoz beadott felebbezésében, de ezen kérelem elutasítása mellett a bíróság nevezetteket benn hagyta a névjegyzékben, a következő indoklással:

»Dr. Kazay Kálmán panasziratában a névjegyzékbe felvett ifj. Moskovits Mórt és Moskovits Miksát, kiknek javára a saját egyéni adójukként hivatalosan kimutatott állami adók számítottak be, szintén törülni kérte; e részben azonban a panasziratbeli pusztai állítást, mintha nevezetteknek vagyoni minősítése és felvétele alapjául jogellenesen a »Moskovits Adolf és fiai« bejegyzett kereskedelmi cég állami adója mutattatott volna ki s fogadtatott volna el, panaszló nemcsak nem bizonyította, de a közokirat jellegű hivatalos kimutatással szemben még valószínűvé sem tette.«

A közigazgatási bíróság tehát azért hagyta meg ifj. Moskovits Mórt és Moskovits Miksát a virilisek között, mert nem a »Moskovits Adolf

és fiai« cég adója alapján, hanem a városi adóhivatal által készített jegyzékben saját egyéni adójukként hivatalosan kimutatott állami adók után jutottak a legtöbb adót fizetők közé.

Hát tekintjük meg, hogy mit tartalmaz ez az okirat jellegű kimutatása a városi adóhivatalnak. Ebben a következőket találjuk:

Moskovits Adolf gyáros, fizet 1566 korona 67 fillér egyenes állami adót;

Dr. Moskovits József gyáros, fizet 1062 kor. 10 fillér egyenes állami adót. (Oklevele után kétszeresen számítják ez összeget);

Ifj. Moskovits Mór gyáros, fizet 789 kor. 10 fillér egyenes állami adót. (Mint kamarai beltagnak adóját kétszeresen számítják);

Moskovits Miksa gyáros, fizet 789 kor. 10 fillért. (Mérnöki oklevél alapján adóját kétszeresen számították).

Igy szól a városi adóhivatal jegyzéke.

Ezek négyen tudvalevőleg beltaggjai a »Moskovits Adolf és fiai« cégnek s mint gyárosok szerepelnek olyképen, hogy a cég adóját négy részre osztották, aminek nem szabad lett volna megtörténni. Eddig ez nem is volt így, de az idén *Bordé Ferencz adóügyi tanácsnok végzésében és szóval is elrendelte a »Moskovits Adolf és fia« cég adójának négyfelé osztását.*

Erre vannak bizonyítékaink.

Nagyvárad város adókönyveiben eddig a »Moskovits Adolf és fia« cég volt III. oszt. kereseti adóval megterhelve; ez évben nyoma sincs ennek a főkönyvekben; természetesen mert el van osztva a gyár adója négy felé.

A kir. pénzügyigazgatóságnál viszont a cég van most is megterhelve.

A négy gyáros továbbá egy krajczár kamarai illetéket sem fizet, de fizet a »Moskovits Adolf és fia« cég: a szeszgyárnál 441 kor. 88 fillér, az élesztő gyárnál 193. kor. 20 fillér, a hízalónál 160 kor., a gőzmalomnál 1064 kor. és az ecetgyárnál 264 korona kereseti adó után kamarai illetéket.

A dolog mindenesetre megérdemli nem csak a figyelmet, de a kérdésnek a tisztázását kell minden körülmények között keresztül vinni. Mert nagyon kétséges, hogy *Bordé Ferencz*

Megrázkódott erre a gondolatra az az össze görnyedt, őszbe csavarodó rab, — mikor így végig gondolta ezt az egész nyomoruságos életet.

Keze ökölbe szorult, egész testét ideges reszketés járta át, — szemei kidülledtek s látni lehetett rajta, hogy csak egy gondolat tartja fogva a lelkét s ez a boszu. Megboszulni azt az asszonyt, — még egyszer a szemébe nézni s aztán megfojtani a tulajdon két kezével.

Ez a gondolat tartotta a lelket a szerencsétlen férjében, kinek egész ifjuságát, egész életét tönkre tette az az asszony. Csak arról álmodott, arról sutogott szenvedélyes, lázas hangon magányos czellájában, hogy megboszulhassa magát. Ezerféle képen kiszínezte magának azt a pillanatot, mikor majd újra szemben áll azzal az asszonnyal.

Ugy beletemetkezett ebbe a lelketől gondolatba, hogy nem is vette észre, mikor a börtönőr belépett hozzá.

Csak akkor rezzent föl, mikor hangokat hallott.

— Uzor Balázs — e percztől szabad. Mehet, a merre tetszik.

A férfi felugrott. Egy pillanatra megtáncorodott, de összeszedte magát és sietett ki. Hamar átesett a hivatalos formáságokon s akkor mehetett.

Mikor az utcára ért, megállt egy pillanatra s tele fűdővel szívtá magába a ködös, nedves őszi levegőt. Aztán megindult a nyirkos

kövezeten téveteleg, bizonytalan lépésekkel. Agyában ezer gondolat forrt, s maga sem tudta, miért, utját arra felé vette, a hol valamikor először pillantotta meg azt a buja szép asszonyt.

Csak ment, ment, mint az alvajáró, kit titkos erő vonszol magával. De hirtelen megállt. Valami zürzavaros hang hatott oda hozzá, olyan mintha sok száz tenyér verődne össze. Tapoltak valahol. Csak most vette észre, hogy a színház előtt áll, a hol valamikor napos vendég volt, s leg'elkeesebb tapsolója egy palma termetű gyönyörű asszonynak.

Megborzongott. Szemei megvillantak, ajkai érthetetlen szókat susogtak. Megnézte a színlapot. Csak a szereplőket nézte s mikor ott találta köztük *annak* a nevét is, akkor a pénztárhoz sietett s jegyet váltott valahova a karzatra.

Önnét aztán láthatta azt az asszonyt, ki még mindig szép volt. Láthatta, mint ünnepeleték, mint nyújtottak fel neki egy gyönyörű bokrétát hófehér rózsákból.

Szeretett volna odarohanni hozzá; kitépni kezéből azokat az ártatlanságot lehelő fehér virágokat s ott ott mindenki előtt vágni a szeme közé hitványságát. De várnia kellett. És ő várt. Leste perczről-perczre, mikor lesz vége az előadásnak. Akkor aztán sietett ki. öklével tört utat magának, hogy első legyen kiint. Ott aztán megállt. Tudta, hol szokott kijönni a művész, — oda állt, hogy el ne szalaszsa.

Nem sokáig kellett várnia. Csakhamar föl-tűnt a primadonna karcsu termete. Nem egye-

dül jött. Valami női cselédféle volt vele, kivel izgatott hangon beszélgettek. Uzor nem értette, miről van szó. Csak annyit értett meg, hogy valami betegről beszélnek — ki tán meg is halt már. Nem sokat törődött most ezzel. Csak ment az után az asszony után, mintha csak annak a sok fehér rózsának az illata csalta volna, a mit az a cseléd vitt az asszonya után.

Nem is nézte merre járnak, csak akkor állt meg, mikor látta, hogy az az asszony is megáll egy kerítéses ház előtt. Uzor félre állt. Megvárta, míg azok bementek s végigsiettek a ház előtt elterülő kicsiny kerten.

Akkor aztán gyorsan átdobta magát a kerítésen s lassu, óvatos léptekkel közeledett az ablakhoz, honnét világosság hatott oda hozzá. Gondolta, hogy ott találja azt, kit keres. Ugy is volt. Jól láthatott mindent, mert az ablak is nyitva volt, dacára a hűvös őszi estének.

Uzor odaállt közel az ablakhoz. Egész valója reszketett a belső felindulástól. Valami olyasféle mámort érzett, mit érez a lázbeteg, kit gyönyörteljes, bódító álomba ringatott a kór. Várt . . . mintha tovább akarta volna élvezni ezt a rég várt, sokszor megálmodott gyönyört. Azt akarta tán, hogy hirtelen, egyszerre törhessen rá arra az asszonyra? Vagy tán maga sem tudta már, hogy mit akar? . . .

Közelebb húzódtott az ablakhoz. Benézett a szobába; nem látott mást, mint azt a theatrózsákból kötött csokrot, mi ott hevert a földön . . . Aztán még valamit látott.

tanácsosnak joga volt-e a társas cég adójának szétoztására.

A legfelsőbb bíróság éppen azon szempontból mondotta ki, hogy a cég tagjai a cég adója után nem lehetnek virilisek, mert azt akarta megakadályozni, hogy egy család minden tagja betöljön azon a réven a törvényhatóságba, mivel egy gazdag vállalat a tulajdonukban van.

Es ha a szétoztás nem volt jogos, akkor még most sem végleges a névjegyzék, mert a legfelsőbb bíróság tévesen lett informálva és helye van a fegyelmi vizsgálatnak.

*

Hasonló módon van kétfelé osztva a Moskovits Mór szesz- és likőr-gyári cég adója s így jutott be a virilisek közé Moskovits Mór és dr. Moskovits Miklós. A gyár adójából mindegyikre 584—584 koronát osztottak ki.

UJDONSÁGOK.

Prókátorok hete.

— Karczolatok a hétről. —

Még mindig az a felséges látvány áll előttem, mikor az ország valamennyi ügyvédje összegyűlt s kimondta, hogy:

— Sokan vagyunk.

Hát ezért kár volt összegyűlnie annyi okos embernek. Ügyvéd soha sincs sok. Okos ember az mind (hiszen három évvel tovább eszi kanállal a bölcseséget, mint más halandó) s okos emberre a mai szecsessziós világban mindig nagy a szükség. Perlekedő sincs kevesebb, mint máskor; hiszen ha mindenki kibékülne, egymást perelnék és védenék az ügyvédek s az is elég dolgot adna nekik. Hanem az a baj, hogy a perlekedő felek botránnyosan kevés kedvet mutatnak a fizetésre. *Kevés a perköltség.*

De hát ebben is hibásak ügyvédeink. Minek vállalnak el ügyeket olyan felektől is, a kik nem fizetnek? Ezek csak rontják a fizetési hangulatot. S miért nem vállalnak ügyeket jól fizető felektől?

Azt az asszonyt. Ott térdelt egy kicsiny ágy előtt, háttal az ablaknak. Tisztán lehetett látni minden mozdulatát.

A férfi szeméit elfutotta alami tüzes láng. Már-már átdobta magát az ablakon, mikor egyszerre hangos, elcsukló zokogás hatott oda hozzá.

Ez visszatartotta. Aztán hangokat is hallott, — kétségbeesett, — szivettépő fájdalom hangját . . .

— Édes kicsikém . . . itt hagytál . . . édesem . . . itt tudtad hagyni kis mamádat, kinek mindene voltál, ki csak érted élt, neked élt . . . Ugy-e megakartál boszulni, . . . mert rossz voltam? Ugy-e itt hagytál . . . mert eltagadtam apádat . . . börtönbe juttattam . . . hogy még csak nem is láthatta mosolygós arcodat, nem is hallhatta csengő kacagásod! Édes kicsi lányom . . . ébredj, . . . mosolyogj hisz most már jó vagyok . . . jó leszek . . . Elhozzuk őt is . . . apukát . . . s vezekelni fogok mindenért, . . . csak ébredj! Szólj, csak egy kacagó hangot, egy gögicselő szót, . . . mert megőrjít ez a nagy csend . . . kicsi lányom . . . ne hagyj el! . . . Aztán zokogott újra és végig esett a tarka szőnyegen, mint egy élettelen, kettétört virág.

Az a férfi meg csak állt ott az ablaknál. Nem is vette észre, mint szántja végig arcát valami meleg áradat, mi a két szeméből fakadt. Csak nézte azt az asszonyt hosszan, mereven . . . Aztán megvonaglott s valami halk, rekedtes hang tört elő melléből:

Például én nem képzelek jobban fizető klienst, mint egy válni akaró házassélt, különösen, ha fejedelmi házból való.

A fejedelmi házaspárok közt éppen őt van, melyek szeretnének őt családból tizzé válni.

Monaco fejedelme Párisba ment kölcsönért; pénzt nem kapott, de csinált adósságot, sőt bizonyára egyebet is, mert jelenleg a monacoi fejedelmi palotára is kitzűték a kétfejű sást.

Hollandiában egy látszik, hogy a kis királyné nemcsak az országát, de a férjét is papucs alatt akarta tartani. Férjemuram azonban nem hiába karakán mecklenburgi legény, hanem egyszerűen ott hagyta Vil-mácskát, aki most már felveheti az »elváltak királynője« czimet.

Válik *Hessen* nagyhercege és *Románia* trónörökösa, sőt a mi még nagyobb szenzáció: a szerelmes szerb király is, *Sasa*.

Azt mesélik róla, hogy szíve nemcsak a felesége, hanem a sógorasszonya felé is vonja. Így aztán persze hogy nem csoda, ha a golya örökös kepelése között a konakra is rászáll — a kétfejű sas.

Ügyvéd urak! Ime a pompás tér! Őt fejedelmi válóper: ebből csak megélhetnek vagy ötvenen? Ha megszűnt a magyar buzakivitel, lendüljön fel a magyar ügyvédkivitel!

*

Mi pedig esőndesen szemlélve az idők folyását, e sok válóper láttára agglégényi őszinteséggel sóhajthatunk:

— Bizony manapság nem feleséget vesz az ember, hanem klienst a divatárusnak és alperest az ügyvédjének.

Az igaz, hogy ezeknek is csak meg kell élni valahogyan.

*

A fiatal prókátornemzedéknek, a jogászoknak is mozgalmas hetük volt. Leszámitva előlegheli fáradozásait a tegnapi estély okából, beléjük kötölöztek Nagyváradon is, a fővárosban is.

S mind csak azért, mert Köpöcsy Dezső nem engedte, hogy tönkretegyék jövőjét.

— Az én gyermekem! . . .

Azt látta még csak, mint vonsozják ki a szobából azt az asszonyt, — aztán átvette magát az ablakpárkányon. Odasietett az ágyhoz. Egy angyalarcu gyermek feküdt ott csendesen, mozdulatlanul, mosolylyal kicsi ajkain. Kezében egy fehér rózsza.

A férfi odalépett hozzá. Nézte egy ideig, aztán lassan odahajolt hozzá, megcsókolta félve, vigyázva. Egy könnyecseppje hullott oda arra a halovány gyerekarczra. Akkor aztán kivette a gyermek kezéből azt a fehér rózsát, mely még nedves volt az anya könnyétől, — felvette azt a csokrot, mi ott hevert a földön, . . . s annak a fehér virágait, illatos rózsáit tépegette ki s odarakta mind, mind annak a kis angyalnak a feje köré . . . cserébe tán azért az — egyért. Aztán letérdelt. Valami imádságot mormogott:

— . . . Miképen mi is megbocsájtunk az ellenünk vétetteknek . . .

. . . Felkelt. Még egyszer végig csókolta tekintetével azt a kis halottat s aztán azon az uton, melyen jött, eltávozott.

S mikor künt volt, . . . akkor felzokogott hangosan, fájón, . . . mintha sok esztendőn át gyűjtögetett keserűség egyszerre tört volna utat magának . . .

Ki tudja, mit siratott? A maga vesztett életét-e, vagy azt a kicsi halottat? . . .

Talán mindkettőt? . . .

Nem szándékozunk az esettel foglalkozni érdemben, mert efféle nyomtatványokkal érdemben foglalkozni nem is lehet. Egyszerűen rá akarunk mutatni, minthogy a mostani hóborította világban a vakító fehérben igen tetszelős ellentétet képez a vak zöld.

*

Mert hó fedi már Nagyváradot és az egész Magyarországot s a járókelők szemébe is mindenféle havat csap a fűtyülő szél.

Bizony nem csoda, ha ilyen hidegben nem jól érezte magát nálunk Kecskeméthy s üdülni ment a főváros költségén Olaszországba. S hogy ne ő legyen az egyedüli magyar teled odalent, két detektiv ment utána, változatosság kedvéért államköltségen.

Bizonyára mindkét fél kellő óvatossággal jár el, nehogy egymásra akadjanak s a kellemes teledés megszakadjon.

*

Mi pedig, a kiknek nem jutott teledés sem fővárosi, sem államköltségen, végigtánczoljuk az egyetlen farsang előtti mulatságot, a jogászesztélyt s aztán egy hosszú adventen át készülünk a — sajnos — fölötte rövid, de annál kellemesebbnek ígérkező farsangra.

Hogy aztán mi lesz?

Hát mi lenne más, mint hogy egy-két-három anyóssal több lesz s egy-két-három hónap mulva egy-két-három ügyvéd is fog reménykedni, reménykedni . . .

Aliquis.

TAJÉKOZTATÓ.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8—5 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

December 2. Orvosegylet gyűlése.
December 4. Rendkívüli városi közgyűlés d. u. 3 órakor.
December 8. A jogász ifjuság hangversenye a Szaevay szobor javára.
December 8. A nőegylet zászlószentelése.
Február 8. Katolikus kör bálja.

* **Adventus Domini.** Halljátok-e a rorátéra hívó harangszót, látjátok-e a templomból kiharadó gyertyafényt hamvas téli hajnalon? És a templomba siető léptek kongását és a mécsesek imbolygását, orgona bugását, énekszó zsongását halljátok-e, látjátok-e? . . . Bennük közel felétek, Kit harmatoznak égi magasok: a világ Megváltója, a glóriásfejű betlehemi kisdéd. Jertek várjuk, jertek imádjuk Őt. Az advent napjai e czélra rendelvek. Tisztuljunk meg alattuk a töredelem szentségében, hogy fehér legyen lelkünk, mint a hó, mely szűzi fátylat borít most a földre. Az Ur jövetele, a bánat ideje ez időszak. Jertek várjuk, jertek imádjuk Őt. Szívüök bűnbánatával, lelkünk megalázkodásával hívjuk keblünk hajlékába: »Jöjj el édes Üdvözítőnk! . . .

* **Havi kegyadomány.** Dr. *Schlauch* Lőrincz bibornok-püspök havi kegyadománya, 600 korona, december 1-én délután 2 órakor fog kiosztatni a koldusápoló intézetben. Ozv. *Grunwald* Henrikné, alelnöknő.

* **Esküvő.** *Staharovszky* József fiatal ács iparos tegnap délután tartotta esküvőjét kedves, szép arájával *Nemes* Mariskával. Az esketést dr. *Vucskics* Gyula plebános végezte s az esketés végével beszédet intézett az ifju párhoz. *Csepreghy* József és *Andriska* János voltak a tanúk. Este az örömsztülők házában kedélyes nászszakoma volt.

* **Kossuth Ferencz köszönete.** Pár héttel ezelőtt nagy ovációk között ünnepelte Kossuth Ferencz, az orsz. függetlenségi és a 48-as párt elnöke 60-ik születése napját. Az üdvözlők sorában a nagyváradi független 48-as párt nevében Szokoly Tamás fejezte ki a nagyváradi független polgárok jó kívánatait. Az üdvözlést annak idején személyesen megköszönte Kossuth Ferencz, azonban utólag levélben is kifejezte köszönetét. A következő levelet intézte Szokoly Tamáshoz a nagyváradi függetlenségi és 48-as párt elnökéhez:

Igen tisztelt Pártelnök Ur!

Fogadja kérem és adja át a nagyváradi függetlenségi pártnak hálás köszönetemet azért a szívélyes üdvözléért, melyben részesítettek, mely nekem nagyon jól esett s melyet végtelenül nagyrabecsülök.

Igaz hívők

Kossuth Ferencz.

* **Királyi herczegok Aradmegyében.** Szokatlanul nagy számmal vesznek részt a kisjenői uradalom őszi vadászatain az uradalom fenséges gazdája, József kir. herczeg családjának tagjai közül. Maga az öreg fenséges ur is lejön a fiával, a menyével, a vejével és nagyobb számu előkelő vadászársággal, a kik egy hetet töltenek a kisjenői erdőben. Vasárnap este hét óra öt perczkor, a Kétegyháza felől jövő külön vonattal Kisjenőre érkeznek: József kir. herczeg, József Agost kir. herczeg és neje Augusztia kir. herczegnő, Fülöp orléansi herczeg, Koburg Fülöp herczeg, Klobusitzky Géza országgyűlési képviselő, Szentiványi, Keltz, báró Révay Simon, báró Lindeloft, báró Bornemissza nagybirtokos, Ludvigh Gyula, az államvasutak elnök-igazgatója, Gromon Dezső honvédelmi államtitkár, Urbán Iván főispán, Unterauer udvari tanácsos, kir. herczegi titkár, báró Vécsey kapitány és gróf Szapáry kapitány, kamarások. Libits Adolf udvari tanácsos jószágigazgató a vadászatok rendezésére már szombaton reggel Kisjenőre érkezik. A vadászatok az ugynevezett stráfokban fognak végbe menni: minden stráfnak külön rendezője lesz a kisjenői uradalom tisztikarából. Az első vadászat hétfőn lesz a fezet pusztán, csakis nyulakra; kedden a feketegyarmati erdőben erdei-stráf-vadászat. A későbbi program nincs még végleg megálapítva.

* **Athelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Hegedüs Lajos sonkolyosi általi elemi iskolai tanítót a mező-telegdi állami elemi iskolához, jelen minőségben helyezte át.

* **Érdekes ajánlat.** Hönig és Wachsmann budapesti vállalkozók érdekes ajánlatot adtak be Nagyvárad városának. Ingyen hajlandók az általuk föltalált szerkezettel a város gázlángjait felszerelni, csupán azt kérik, hogy egy év múlva a találmányuk által megtakarított gáz árát és lángonként 5 koronát fizessen a város, ha a találmány beválik. Azt hisszük, éppen a jelenlegi körülmények között nem reflektál a város a találmányra.

* **Egy magyar öngyilkossága Bécsben.** A bécsi rendőrigazgatóság azt telegrafálta a budapesti rendőrfőkapitányságnak, hogy ott tegnap délután egy harminczöt évesnek látszó szőke bajszu, szőke haju fiatal ember agyonlőtte magát. A bejelentő-lapra az ismeretlen öngyilkos azt írta, hogy Kovács Gyulának hívják és hogy Budapestre való magánhivatalnok. Minden ismertető jele az az arany karikagyűrű, melynek belsejébe ez van bevésve:

Melanie 1893. VI/22.

A főkapitányság azt hiszi, hogy az öngyilkos nem Kovács Gyula, hanem tényleg Rakocs Gyulának hívják, a kinek eltűnését napokkal ezelőtt jelentették hozzátartozói.

* **Némethy Károly temetése.** Nagy részvét mellett ment végbe tegnap délután néhai Némethy Károly ügyvéd temetése a Széchenyi-terti gyászháztól. A szertartást a háznál Csák Máté, a temetőben pedig Sulyok István ev. ref. lelkészek végezték; szép imába foglalták, ecsetelték a megboldogult érdemeit. A temetési szertartás végeztével megindult az impozáns gyászmenet, elől a koszorut vivő kocsiszebbnél-szebb koszorúkkal, szalaggal és fölirattal; ezt követte a négyes fogatu, üveges gyász halottas kocsis. A megboldogult díszes fekete-renaissance koporsóban nyugodott, mit a temetkezési intézet gyásztestőrjei környezetek. A nagyszámu résztvevő közönség soraiban ott voltak: Beöthy László, Ritoók Zsigmond, Sal Ferencz, Szunyogh Péter, Rádl Odön, Hlatky Endre, Rácz Mihály, dr. Thury Károly, Száhlender Károly, Kiss Elek, Füredy László, Pally Lajos, Miskolczy Arpád, Kaczián Károly, Gerő Armin, Mihelfy Adolf, Széles Lajos és még számosan az ügyvédi, birói, tanári karból. A koszorúk szalagjain a következő feliratok voltak:

A felejtethetlen jó apának — Erzi és János.

A legjobb testvérnek — Anna és Lajos.

A legjobb nagyapának — Béla, Loránd és Valéria.

A nagyváradi ügyvédi kamara — Némethy Károlynak.

Tisztelete jeléül — Pally Lajos és családja.

A nagypiaczéteri lakók — tiszteletük jeléül.

Es még sok koszoru volt szalag-felirat nélkül. A díszes temetést Weiszlovits Adolf és fia rendezte.

* **Ösztöndíjpályázat.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1901—1902. tanév kezdetétől betöltendő budai és váci *Mária Terézia* és *Koháry*-féle 600 és 300 koronás ösztöndíjakra pályázatot hirdetett. Ezen ösztöndíjakra csak magyarországi kath. vallásu, jeles előmenetelű, szegény, tudománygyetemi műgyetemi avagy akadémiai tanulók tarthatnak igényt. A pályázat részletes feltételei a hivatalos lap tegnapi számában olvashatók.

* **A nizzai Kecskeméthyk.** A székesfőváros félmillió sikkasztójának semmi nyoma sincsen. Az utána küldött kutató rendőrök minden irányból azt telegrafálják, hogy Kecskeméthyt nem csípték el, de kutatnak tovább, mert biznak az eredményben. A mai reggeli lapok egyebek közt azt is újságolják, hogy a rendőrök Nizzában letartóztatták Szücs Imre jogászt, a ki Bischitz Gyula és Wellesz Imre joghallgatók kíséretében utazott s a kiről azt hitték, hogy Kecskeméthy Győző. A rendőrség sajtóirodája ezzel szemben hivatalosan kijelenti, hogy ez a hír nem igaz. Sem Szücsöt, sem senki mást sem a külföldön sem itthon Kecskeméthy helyett nem tartóztatták le és Szücsöt a rendőrség csak azért hallgatta ki, mert ő azt hiesztelte, hogy Kecskeméthyvel Milánóban találkozott. Minden ettől eltérő állítás valótlan.

* **A belga királynő nagy beteg.** Mária Henriette belga királynő, aki tudvalevően József nádor leánya és József főherczeg nőtestvére, újból veszedelmesen megbetegedett. Allapot, mint Brüsszelből táviratozzák, komoly aggodalomra ad okot.

* **Joghallgatók hangversenye.** Derék jószágaink hangversenye, melyet a Szacsvay-szobor alapja javára rendeznek és a mely iránt széles körben nagy az érdeklődés, némi váltást szenved a napot illetőleg. Az eredeti tervtől eltérőleg nem december 7-én, hanem — mivel a Csarnok terme a közbejött tiszt estély és izr. nőgyelet theaestélye által le lett foglalva, — december 8-án vasárnap délután 5 órakor lesz megtartva. A meghívókat most küldik szét.

* **Ujabb felhívás az adózó közönséghez.** Ismételve felhívtnak mindazok, kik az 1902—1904. évi házbér és hadmentességi díj, adóra vonatkozó vallomásukat és bejelentésüket a már közzé tett határidőben be nem adták, hogy ezt a vallomásukat 8 nap alatt annyival inkább adják be, mivel ellenkező esetben adójuk és hadm. díjuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt hivatalból fog megállapíttatni. Kelt Nagyváradon, 1901. november hó 30-án. *Városi adóhivatal.*

* **Leleplezett tolvaj.** Folyó hó 25-én egy külvárosi mulató helyen letartóztatott Farkas Györgyről, — ki magát kolozsvári asztalos legénynek nevezte meg, s mindezeideig a rendőrség vizsgálati foglya volt — kitünt, hogy Fodor Károly m.-baracsi illetőségű gör. kel. vallásu 29 éves urasági inas. Legutóbbi gazdájától, Kiss Bálint magyar-igeni földbirtokostól 215 koronát lopott s megszökött, hogy kikertülje az igazságszolgáltatás megfenyítését. A tárgyalás folyamán kitünt, hogy lopás miatt a szamosújvári fegyházban 2 évet ült s azonkívül kisebb-nagyobb betöréses lopások egész sora fűződik nevéhez.

* **Diplomácia és házasság.** A fejedelmi családok leányait gyakran sokkal nehezebb férjhez adni, mint a legszegényebb leányokat, mert igen csekély azoknak s fiatal embereknek a száma, akikhez férjhez mehetnének. Hogy ritka kivétellel mégis találunk férjet a herczegnők, ez a modern diplomácia érdeme. Egy német lap most statisztikát csinált az eladó herczegkisasszonyokról és a vőlegényjelöltekről. Az özvegyek, elváltak, elmebajosok, papok és alapítványi hölgyek nincsenek benne ebben a statisztikában, a mely szerint az európai fejedelmi családok 16—30 éves leányainak száma 61, a 20—40 éves herczegek száma pedig mindössze csak 45. Vallás szerint katolikus a herczegek közül 29, a herczegnők közül 55. Sajnálatra méltóbbak a görög-keleti vallásu herczegnők, — nyolczan vannak s csak egy görög-keleti herczeg van, akinek életkora a 20-ik és a 40-ik év közé esik. A protestáns herczegnők száma 24, a protestáns herczegeké 18. A választék tehát igazán csekély. Hazasulandókban leggazdagabb a pármai család, három herczegnek keresőt s hat herczegnőt szeretne férjhez adni. A Liechtenstein-családban ugyanennyi a házasulandók száma. Eladó katolikus leányok vannak: Spanyolországban 3, Bajorországban 3, Belgiumban 1, a Bourbon-családban 3, az Orléans-családban 1 s a Habsburg-házban 3. A házasulandó katolikus herczegek száma Olaszországban 2, Lippeben 2, Monacóban 1, Szászországban 2, Württembergben 1, Bajorországban 5, a Bonaparte-családban 2, az Orléans-családban 4, a Braganza-családban 1 s a Habsburg-házban 3. Még szerencse, hogy a mediatisált családok száma igen nagy és hogy szükség esetén ezekből is lehet férjet vagy feleséget szerezni az uralkodó családok sarjainak.

* **A hétről.**

Rudnay sóhaja. — Nem megy kapitány ur a színházba?

— Mit adnak?

— *A kis szőkevényt.*

— Hallja, talán csufolódik az ur? Nem elég nekem a magam *kis szőkevénye*?

— Olaszországban mindig divat volt madarakra vadászni. A budapesti rendőrség is vadászik ott most egy — jómadárra.

* **Kétféle szempont.** — Szenvedés az élet iskolája. — mondja a tanár
— Iskola az élet szenvedése, — feleli a tanuló.

* **Iskolában. Tanító:** Hol fekszik Amerika?

Tanuló: (Hallgat).

Tanító: No hát ki tudja?

Bankigazgató fia (főltartja az ujját): Én! A papa sokat beszélt már róla!

Kakas Márton.

* **A városatyák választása.** A virilisek névjegyzékének megállapítása után a pártok ismét megkezdték a szervezkedést a közelgő városatyaválasztásra. A kiküldött bizottságok tanácskoznak, de a jelöltek listáját nem hozzák nyilvánosságra csak pár nappal a választás előtt. Szardán, december hó 4 én délután lesz a rendkívüli városi közgyűlés, amelyen a választás határnapját megállapítják. Ujabbmegállapodások szerint *december hó 15-én lesz* a városatyák választása.

* **Széttepték a farkasok.** A csikmezei Verbesen — Stoján Vazul juhászt széttepték a farkasok. Stoján a falu szélén lakott s juhait éjszakára, elkülönítve az apaállatokat, az udvaron lévő akolban tartotta. Stoján, a ki az anyaállatokkal a zárt istállóban aludt, arra ébredt fel, hogy a kint lévő birkákat valaki zavarja. Azt hitte, hogy tolvajok járnak, felkötötte a szolgálját is és kiment az udvarba. Az akolhoz közeledve, egy farkast pillantott meg, mely egy birkát marcangolt. Stoján bottal a kezében ráütött az ordásra, de ekkor a farkas vonítására az akol mögül több farkas ugrott elő s ezek Stojánt megrohanták s mielőtt az istállóba menekülhetett volna, lerántották a földre és összemarcangolták. A szolgál, a mint a farkasokat meglátta, visszafutott az istállóba s az ajtót elreztelte. Stojánt ezalatt a farkasok teljesen szétmarcangolták s reggel, a mikor a megrémült szolgál előbújt, gazdájának csak foszlányokban volt ruháját és csontjait találta meg. Ezenkívül a farkasok nyolc birkát téptek még széjjel. Az előjáróság intézkedett a veszedelmes állatok pusztítása iránt.

* **Kinevezések.** *Beölhy* László főispán *Szűts* Istvánt az élesdi, *Zsugovits* Józsefet a b.-ujfalui főszolgabíró mellé járás-irnokká nevezte ki.

* **A »Polgári takaré- és segélyszövetkezet«** igazgatósága most bocsátotta ki felhívását az 1902. január elején kezdődő 7-ik évtársulatba való belépésre. A szövetkezet — melynek páratlanul álló fejlődését és emelkedését mi sem igazolja jobban, mint az, hogy *több ezerre menő tagjainak* üzletirészei immár megközelítik a fél százezeret s az ezekre befizetett fillérek az *egy millió koronát*, mely körülmény a közönség bizalmát s a takarékoság iránt egyre fokozódó hajlamát bizonyítja — a most nyitandó új évtársulatánál is mint az előjelek mutatják egy a tagok, mint az általuk jegyzendő üzletirészek számában jelentékeny gyarapodás várható, mért is az igazgatóság a közönség kényelme szempontjából tekintettel arra, hogy újévkor rendszerint tömegesen jelentkeznek beiratásra, akként határozott, hogy belépni szándékozókát újévig is minden nap hivatalos helyiségében (Kossuth Lajos-u. 4. sz.) d. e. 9—12 d. u. 3—5 ig felvesz s részükre a befizetési könyvecskét kiállítja. Bővebb felvilágosítást a lapokban közzé tett »belépesi felhívást« ad.

* **Eletunt leányzó.** Megemlékeztünk *Tötös* Juliánna 28 éves varrónő öngyilkosságáról, ki a nyomortól való kétségbeesésében sósszódával megmérgezte magát. Súlyos égési sebekkel szállították a kórházba, a hol — mint értesültünk — tegnap délben meghalt.

* **Gyilkosság a tanyán.** Megrendítő eset történt tegnapelőtt a szalkai szálláson. Móró Ferencz béres, Zathoreczki Bódog földbirtokos szolgálatában állott s családjával együtt a szalkai szálláson lakott. Zathoreczki és a béres között a múlt héten valami miatt veszekedés támadt, mire a gazda azt követelte, hogy a béres azonnal hagyja el a szállást. A béres hivatkozva a cselédtörvényre, vonakodott eltávozni a szállásról s másnap bement a szolgabírószághoz, hol panaszt emelt a gazdája ellen. A szolgabírósnál megnyugtatták Mórót, hogy addig maradhat, míg a tárgyalásra meglesznek időze, addig is azonban végezze a dolgát. December 2-ára volt kitzúve a tárgyalás, melyre mind a két felet megidéztek. A gazda azonban nem várta be a tárgyalás napját s tegnapelőtt kiment a szállásra, magá-

val vitte az új bérest s ezzel akarta kidobtatni Mórót. Az elkeseredett ember, a kinek öt gyermeke van, gazdájának lelketlen eljárása miatt annyira dühbe jött, hogy az udvaron várakozó gazdájára rohant, leteperzte s egy baltával addig verte fejbe, a míg az meg nem halt. Szokot István, az új béres gazdájának segítségére akart menni, de Móró felesége bezárta előtte az ajtót s csak az ablakon keresztül nézhetett azt a véres küzdelmet, a mi a gazda és cselédje között lefolyt. A véres tett elkövetése után Móró bement a szolgabírószághoz, hol elmondta, mi történt a szálláson s a főszolgabíró arra kérte, hogy gondoskodjanak a családjáról. A főszolgabíró Mórót letartóztatta, de egyttal intézkedett, hogy a gyilkos családját a községi előjáróság egy üresen álló községi páztorházban helyezze el.

* **Megszökött a katonai börtönből.** Megemlékeztünk a folyó évi 21-én elkövetett betöréses lopásról, mely alkalommal *Krausz* Béni bustyaházi illetőségű notárius betörő elfogatott. Nevezett Mármaros-Szigetre kísértetett, s katonaszökevény lévén, a katonai hatóságnak lett átadva. Most mint értesültünk, a mármaros-szigeti *katonai börtönből megszökött.* Országos körözése el van rendelve.

* **Névváltoztatás.** *Held* Szimcho nagyváradi lakos a saját és kiskorú Miklós és István gyermekei vezetékei nevének »*Horvát*«-ra változtatását a belügyminiszter megengedte.

* **Gyujtogató csavargó.** Tés községben egy csavargó bosszúból felgyújtott néhány házat s a nagy szélviharban az egész község elpusztult. Tés községben a hét elején megjelent egy Böhm Jakab nevű csavargó, aki sorba járta a házakat s a hol szépszerivel nem adtak neki valamit, ott követelőzőleg lépett fel. Az előjáróság értesült a dolgról, a csavargót bekísérte a község házára, hol Pakola András kisbírónak adták át, aki — mint mondják — alaposan elbánt a csavargóval. Ezután Böhmöt kikísértették a faluból s utnak eresztették. Böhm a kisbíró keze alatt megátkozta az egész falut s mikor a kísérőjétől elvált, kijelentette, hogy az ő szenvedését még megemlegeti a falu. Nem is távozott messzire Böhm, egy szalmakazalnál buzta meg magát s a mikor besötétedett, visszament a faluba, hol a legelső nádfódeles házat meggyújtotta. Ezután megkerülte a falut, másik végén is felgyújtott egy szalmafódeles házat s mikor egy harmadik ház tetejét is meg akarta gyújtani, a felriadt emberek megfogták. A nagy viharban legett az egész falu, csak néhány cseréppel fedett ház maradt tető alatt. A gyujtogatót az előjáróság embereinek kellett megvédeniök a nép bosszujától, akik a tűzbe akarták dobni. A hajléktalanul maradt lakosság nyomorának ennyhitésére a helyszínen megjelent főszolgabíró az alispántól táviratilag kért segílyt s egyttal intézkedett, hogy a kincstári erdőből a lakosság ingyen kapjon épületfát.

IRODALOM.

Vianney János Mária ars-i plebános életrajzának harmadik kiadása éppen most jelent meg *Buzárovits* Gusztáv kiadásában Esztergomban. Irta Monnin Alfréd, abbé. Magyarosította Galambos Kálmán. Nagyszerű mintaképet állit elénk e kis életrajz. Egy Isten szemléletébe elmerült lélek, aki szentség után eped és növekedő korával párhuzamosan tökéletességre törekszik. Monnin abbé megmutatja e fejlődésnek minden fokát s teszi ezt oly kedvesen, oly vonzóan, hogy az olvasót is nagy elhatározásokra bírja. A nélkülözésekben, áldozatokban gazdag ifjúkor után a tetterős férfit mutatja be nekünk, aki lelkének minden erejével a gondjaira bizott nyáj megjavításán fáradozik. Az ars-i plebános gondja mindenre, a legcsekélyebb dolgokra is kiterjed és a mibe belefog, azt tántoríthatatlanul meg is valósítja. Valóban elmondhatta volna magáról: Ecce! nova facio omnia! Ime! ujjáalakítok mindent! Bárki is a legnagyobb élvezettel és lelki haszonnal olvashatja. Elvezetettel, mert e

művecske nem tények száraz elsorolása, hanem egy Isten szeretetében és az emberiség szolgálatában eltöltött, kegyelmekben épp úgy, mint alkotásokban gazdag élet ecsetelése. E mellett bizonyít különben az a körülmény is, hogy a mű immár a harmadik kiadást érte. Ára a 476 oldalra terjedő műnek füzve 2 kor., kötve 2 kor. 60 fill., bérmentesítés külön 20 fillér. Kapható a kiadónál, valamint minden könyvkereskedésben.

EGYESÜLETEK.

A nagyváradi 48-as Népkör felkéri pártunk azon tagjait és barátait, akik körünknek taggyűjtő ivét még alá nem irták, hogy sziveskedjenek nálam vagy valamelyik választmányi tagnál, vagy pedig a kör helyiségében az esti órákban 5 és 3 között e czélból jelentkezni.

Tömeges jelentkezés felvirágoztatja körünket és biztosítja pártunk győzelmét a jövőben. Hazafias üdvözléssel *Daday* József, elnök.

Felolvasó ünnepély. A kereskedelmi ifjak köre ma, vasárnap délután 3 órakor a »Kereskedelmi Csarnok« disztermében felolvasó ünnepélyt tart. Felolvasni fognak:

1. Dr. *Kovács* S. János az »Antiszemitizmus«-ról.
 2. *Löwenstein* Zsigmond a »Párisi világkiállítás«-ról.
- Az ünnepély iránt érdeklődéssel viseltetnek.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Vasárnap:) d. u. Három pár cipő.
) este Suhancz.

Hétfő: Vörös talár (Hegyesi Mari vendégföllépte.)

Kedd: Lecouvrier Adrienne (Hegyesi Mari vendégföllépte.)

Szerda: Suhancz.

Csütörtök: Doktor Klausz.

Péntek: A szívem (előszőr.)

Szombat: Fauszt.

Vasárnap:) d. u. Boszorkányvár.
) este Ocskay brigadéros.

Vasárnap a színházban. Ma, vasárnap két nagyon érdekes előadás lesz a színházban. A délutáni előadáson a »Három pár cipő« ez a bájos énekes vigjáték kerül színre, este pedig a »Suhancz«, e Nagyváradon rég nem hallott kiváló operett Amon Margittal a szimzerebben.

K. Hegyesi Mari vendégjátékai. K. Hegyesi Mari hétfőn mutatja be Budapesten is szenzációt keltett Yanettáját a »Vörös talár«-ban. A művésznő vendégjátékát a legnagyobb érdeklődéssel várják. Hasonló nagy az érdeklődés a művésznő második fellépése iránt »Lecouvrier Adrienne«-ben, melyet Nagyváradon már rég nem láttak; a művésznő mindkét vendégjátékára már eddig is történtek előjegyzések.

Nyárai Antal. Nyárai Antal, kinek betegsége némi nehézségeket okozott a műsor összeállításánál, mint értesültünk, egészen jobban van s néhány nap múlva színpadon látja viszont a nagyváradi közönség.

A bolond. Rákosi Jenő és Szabados nagy stílű énekes darabjának a »Bolond«-nak premiérjére készült nagy ambícióval most a társulat énekes személyezte. A kivételes komoly, drámai hatású, gyönyörű muzsikájú darab főbb szerepeit Székely Irén, Lányi Edith, Székely Anna, Kulinyi Mariska, Pintér Imre, Hunfi Imre stb. játsszák. A darab valószínűleg pénteken kerül színre.

Szívem. Ez a szellemes, sziporkázó ranezia vigjáték, mely rövid idő alatt jubileumot ült a Vigszínházban, a jövő héten kerül színre nálunk. A darab finom sikamlósságán enyhíteni fog a precíz gyorsmenetű előadás, melyet már jó előre is ajánlunk a mulatni vágyó közönség figyelmébe.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 65.

Idénybérlet 63.

Nagyváradon, vasárnap, 1901. decz. 1-én

délután 3 órakor, fél helyárral

Három pár cipő.

Vigjáték

este fél 8 órakor, rendes helyárral

S U H A N C Z.

Operett.

HELYARAK: Nagypáholy 7 ft. földszinti és első emeleti páholy 6 ft. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 ft 50 kr. Kőrszék 1 ft 20 kr., Tamlaszék 1 ft. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkölyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vásár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Holnap hétfőn, decz. 2-én

Vörös talár.

Dráma.

Igazságszolgáltatás.

Bosszu revolverrel.

— Esküdszéki tárgyalás. —

Az esküdszéki bíróság *Teodoroff* Demeter pékmester bűnügyének tárgyalását tegnap 9 órakor folytatta.

A hátra maradt 5 tanu kihallgatása s a kérdések feltétele után *Korn* Lajos kir. ügyész elmondta nagyszabású vádbeszédét, vádolván *Teodoroff*-ot szándékos emberölés bűntettének kísérletével. Vádbeszéde során kiemeli s bebizonyítja a körülményekből, hogy képtelenség az, miszerint a vádlottat tettének véghezvitelére a nyomorúság késztette volna. Igenis, minden körülmény a mellett szól, hogy inkább a *Spitzereket* érte a péküzleti szerződés folytán kár, mint *Teodoroff*-ot s nem *Spitzerek* önzése, de saját gyámoltalansága társítá nyomorba. Nem öngyilkossági szándékkal jött *Teodoroff* Varadra, de igenis lejött, hogy megölje *Spitzert*. Ezen körülmény mellett bizonyít az is, hogy hatszor lőtt a sértettre s midőn az már a földön feküdt, a revolver agyával ütötte, tehát egy a gyilkossági szándék, valamint az előre való megfontolás is meg volt tetteben.

A vádlott védője *Gleichmann* Lajos ügyvéd logikus, tartalmas beszédben fejtegeti a vádlott lelki állapotát, melyben tettét elkövette. Az aggasztó nyomor, küzdelem az étellel, családjának nyomorúságos helyzete, mind olyan hatalmas tényezők, melyek egyenként és együttesen kizárják azt, hogy teljesen nyugodt, higgadt állapotban követte volna el a gyilkosságot. Nem gyilkosság ez, hanem egy fegyelmetlen, önkívületi állapotban levő lélek elkésereedett kitérés. *Kérelmezi védenecének felmentését.*

A határozathozatalra visszavonult esküdtek erős felindulásban elkövetett emberölés kísérletének vétségében mondta ki a vádlottat bűnösnek.

A verdikt alapján a büntető tanács *Teodoroff* Demeter egy évi és három havi börtönre ítélte. Büntetésébe 3 havi vizsgálati fogása beszámított s tekintettel arra, hogy

családi és anyagi viszonyai rendezetlenek, *szabadlára helyeztetett.*

Az ügyész és védő is semmisségi panaszszal éltek.

Az esküdtek tévedtek. Olyan dologról suttognak nagyváradai jogász körökben, ami képes alaposan megingatni a hitet az esküdszéki intézmény alkalmas voltában. November 28-án a nagyváradai esküdtek verdiktje alapján a törvényszék felmentette *Tóth* János gyilkosait: feleségét és mostoha leányát, *Szabó* Rózát. A verdikt nagy szenzációt keltett, mert a gyilkosságot oly rémes módon követték el, hogy a felmentés az igazsággal alig fér meg. A közvélemény hatása vagy más ok folytán, de az esküdtek utólag megbánták tettüket. Hir szerint aláírásukkal akarják megerősíteni, hogy *a kérdéseket nem értették meg*, más hir szerint pedig dr. *Nagy Géza* ügyész előtt egyenesen kijelentették, hogy azt sem tudták mit csinálnak. Allítólag *azt hitték, hogy verdiktjük alapján el fogják ítélni a vádlottakat.* Minden esetre a dologgal az esküdszék önmagát itéli el s ezek után természetesen az *egész eljárás semmisnek tekintendő s újból kezdendő.*

ZENE ES MUVESZET.

Hangverseny a Sasban.

A december 2-án a »Fekete Sas« nagytermében tartandó hangverseny igen sikertűnek ígérkezik. Az élvezetes műsort most állították össze, mely a következő:

1. *Alberti Werner.*
2. a) *Germain* belépője: Fehér Jenő (A Katalin cz. operettből c.) Dal a puszkaporról Lecocq. Énekli *Küry Klára.*
3. *Alberti Werner.*
4. Mazurka: »Mert a szívem olyan bolondos«, a »Teréz kapitány« cz. operettből Planquette.
- b.) Dal a regimentről. Márkus Dezső.
- c.) Ne m'chatouiller pas Ad. Lindheim. Énekli *Küry Klára.*
5. *Alberti Werner.*
6. *Tarnay Alajos.*
7. a) Klárka csárdás, Darázs Miska. b) Petőfi nóta.

IPARÜGYEK.

Előljárósági ülés.

Az ipartestület előljáróságának 1901. évi november 29-ik napján tartott rendes havi ülésén megjelentek: *Bertsey* György elnök, *Andriksa* Károly alelnök, *Bodnár* János, ifj., *Cser* János, *Czeglédy* Jeremiás, *Hann* Lajos, *Juhász* Benedek, *Kiss* Károly, *Lévai* Márton, *Óvári* Lajos, *Rendes* Vilmos, *Széles* Lajos, *Szücs* Ferencz, *Tátray* Sándor, *Voszka* Ferencz és *Zsirkay* Károly előljárók, *Kadlecsik* Sámuel és *Rigli* József póttagok, *Iványi* István és *Stágl* Kálmán számvevők, *Jankovich* János főjegyző.

Az október havi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése és az elnöki jelentés felolvasása után az október havi pénztári számadásokról szóló a számvevők által megvizsgált és helyesnek talált jelentés vétetett tudomásul. Bevétel 787 korona 50 fillér, a szeptember havi maradvány 1812 korona 29 fillér, összesen 2599 korona 79 fillér. Kiadás 817 korona 71 fillér, maradvány 1782 korona 8 fillér.

Az utóbbi időben előfordult gyakori tanoncz megszökések megakadályozása céljából az 1884. évi XVII-ik t.-cz. 126. §-ának b) pontja alapján az előljáróság a következő szabályt alapította meg. Azon tanoncz, ki a mestere házából, illetve műhelyéből megszökik,

vagyis hiraadás nélkül önként eltávozik és három napot a műhelyen kívül tölt, tanideje egy hóval meghosszabbíttatik, ismétlés esetében mindenkor egy hóval lesz a tanidő megtöltve, ezen időmegtöltés a tanonczlajstromba szabályszerűen bevezetve.

Ha azonban a tanoncz első megszökése után a műhelybe visszatérve magát kifogástalanul viseli s azt tanító mestere által igazolja, ezen visszavetési büntetése, ha azt kérelmezi, az ipartestület előljárósága által engedhető.

A szabály végrehajtásával az elnökség bizatik meg, közzététel végett pedig az iparos tanoncziskola igazgatósága megkeresendő.

Néhai *Mudrony Soma* az Országos Ipar-egyesület több mint negyed száz don át volt igazgatója, a magyar ipar nagy nevé előharcosának Budapesten felállítandó sír- emlékére 50 korona hozzájárulás szavaztatott meg.

Köszönet szavaztatott még *Czeglédy* Sándor urnak az elagott iparosok részére ajándékozott 50 liter bor, *Tarsoly* Ferencz, *Tóth* József, *Janurik* András és *Gödény* Sándor asztalos iparos uraknak, az ipariskola szegény tanonczai részére az ajándékozott 10 drb. rajztábla és az *Atheneum-nyomda* részvénytársaság által küldött 15. drb. A magyar iparos képes családi Naptárokért.

Nyolcz r ndű kisebb számlára 185 korona és 77 fillér lett kiutalva.

MULATSAG.

Jogászok táncestélye. A báli évadnak előfutárja érkezett meg tegnap a Kereskedelmi Csarnok dísztermébe. S mi lett volna ez az előfutár, ha nem egy fényesen sikerült jogászt-estély?

A nagyváradai jogászok híresek arról, hogy igazi jó mulatság csak úgy sikerülhet, ha ők viszik a táncban a vezérszerepet. Nem árul ott petrezselymet senki s a kis leány, kinek akkor először mutatták be a sikos parkettet, másnap boldogan sugja a mama fülébe:

— Mama, ugy-e elmegyünk ezentul minden bálba, a hol jogászok táncolnak?

Természetes, hogy legjobban kitesznek magukért jogászaik a saját mulatságaikon. Figyelmesebb, ügyesebb rendezőségre nem bízhatja leányá a gondos mama, mintha jogászt-estélyre viszi el. Az igaz, hogy a tegnap jogászt-estélyen is olyan hölgyközönség vett részt, a melylyel szemben a legfokozottabb előzékenység és hódolat is egészen magától értetődött. Ilyen körülmények közt pedig hogy a jogászt-estély fényesen sikerült, hogy a kora reggeli órákig a legjobb hangulatban mulatott a fiatal-ság, az is egészen magától értetődő, természetes dolog.

A jelenvolt hölgyek névsorát következőkben adjuk:

Asszonyok: *Bodó* Bertalanné, *Bognár* Józsefné, *Dús* Lászlóné, *Gallovits* Mihályné, *Harmathy* Károlyné, *Heringh* Sándorné, *Hegedüs* Gézané, *Kovács* Béláné, *Magyary* Gáborné, *Márkus* Jánosné, *Mihályházy* Kálmánné, *Márkus* Istvánné, özv. *Patti* Nagy Kálmánné, *Papp* Miklósné, *Székely* Sándorné, *Szondy* Vilmosné, *Vertán* Sándorné.

Leányok: *Ámon* Margit, *Bodó* Ilonka, *Bognár* Erzsike, *Dús* Piroska, *Gallovits* Ilonka, *Hering* Erzsike, *Hegedüs* Irénke és *Jolán*, *Harmathy* Erzsike és *Gizike*, *Kovács* Emma, *Magyary* Erzsike, *Márkus* Rózsika, *Mészáros* Karla, *Mihályházy* Margit, *Papp* nővérek, *Székely* Irma, *Szondy* Erzsike, *Vertán* Mariska.

A nagyváradl tisztikar zeneestélye. A nagyváradl helyőrség tisztikara f. hó 14-én a Kereskedelmi Csarnok nagytermében táncczal egybekötött zeneestélyt rendez. Ezen estélyre külön meghívók ki nem bocsátatnak, hanem a tavaly télen kiadott meghívók érvényesek. — A zeneestélyen a 37. gyalogezred zenekara válogatott műsorrall lép fel s igazi műélvezetet fog szerezni a zenekedvelő közönségnek. Kezdeté 8 órakor.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy

saját termésü **asztali borom**

eladását megkezdtem.

Literje 72 fillér.

Kapható egy- és félliteres automata üvegekben, melynek dugója „Sz. L.” betűvel van állatva.

A kimérés saját lakásomon eszközöltetik.

A mélyen tisztelt fogyasztó közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

Széles Lajos,
N.-Körös-utca 716. sz.

ANCHOR

LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony-Pain-Expeller

A Richter-féle egy régi kipróbált lázszert, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmazzatik köszvény, csúszlós és meghűléses Intés, láskor óvatosságot igényel és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzékkel fogadjuk el. — 80 f. 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legfőbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József,** gyógyszerész Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
Rudólistadt.

Ketch Jenő és Társa

Pózsda jelentése.

— A Tiszántúli eredeti átvétel.

Használat.

	Budapest, nov. 30
Buza októberre	7 84
Buza áprilisra	8 80
Tengeri	5 14
Rozs okt.	6 69
Zab ápr.	6 93
Káposzta, repce, aug.	

Trükkösöd.

	Budapest, nov. 30.
Osztrák hitel	625 50
Magyar hitel	629 50
Államvasút	624 50
Rinnarourány	416 —
Magyar pénzügy	483 —
Salgótarjáni	
Wagon-kölcsön	

Mivatalos arányok

a Budapesti Áru- és Értéktőzsde 1901. nov. 30-án.

Magyar aranyjárdék 4%	118 40
Magyar koronajárdék	93 60
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4,75%	121 25
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100 25
Magyar keleti vasúti államkötvény 1878-ból	118 75
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	93 —
Italmérési jog megváltási kötvény	99 90
Horváth-szlavónföldterhermentesítési kötvény	93 50
Magyar ügyeménysorsjegy-kölcsön	174 50
Tiszszabályozás szept. sorsjegyek kölcsön	146 —
Osztrák járadék papírban	98 50
Osztrák járadék ezüstben	98 50
Osztrák járadék aranyban	118 90
Osztrák korona járadék	95 50
Osztrák államsorsjegyek	139 50
Osztrák magyar bank részvény	16 —
Magyar hitelbankrészvény	645 50
Osztrák hitelintézet részvény	642 50
Párisi vista	95 15
20 frankos arany (Napoleon'or)	19 06
Németbirodalmi márká	117 10
London vista	239 30
30 márkás arany	23 42

**Most lehet legolcsóbban
női és férfi fehérneműt, vásznat és asztalneműt
beszerezni!**

Menyasszonyi kelengyék!

Teljes végeladás!

Kunz József és társa cég,

Nagyvárad, Szt. László-tér.

225-0-127

Tisztán kezelt, természetes hegyi-

BOROK KIMÉRÉSE.

Mertz Nándor

Nagyváradon, N.-Körös-utca, Mertz-ház.

Telefonösszeköttetés: 134. sz.

Borárok leszállítása!

VALÓDI MAGYAR BOROK!

Nagymennyiségű kedvező bevásárlásaim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy képes vagyok, míg ezen készletem tart,

kitünő minőségű boraimat

a következő előnyös árban úgy nagyban, mint kicsinyben kimérve is elárusítani.

Idei karczos, hegyi újbor, literje 28 kr.,

— 100 liter: 18 frt. —

Idei karczos, hegyi újbor, rizling, lit. 32 kr.

— 100 liter: 21 frt. —

Kitünő asztali ó-bor, literje 32 kr.

— 100 liter: 22 és 23 frt. —

Magyarádi asztali ó-bor	literje 40 kr.
Magyarádi pecsenyebor	» 50 «
Magyarádi bakator	» 60 »
Asztali veres bor	» 44 »
Ménesi	» 64 »

VALÓDI borból égetett COGNAC, literje 2 frt.

COGNAC PALACZKOZVA A LEGOLCSÓBB ÁRBAN!

Finom Jamaica Rum, literje 1 frt.

Mindennemű üvegelt-, csemege és pezsgőborok! — Ajánlom jól berendezett fűszer- és csemege-üzletemet.

Tisztelettel

Mertz Nándor.

Borüzletem mindennap, tehát vasárnap is egész nap nyitva van s mindennemű borok poharanként is kiszolgáltatnak. — Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek, helyben házhoz szállítanak!

Kitünő karczos újbor, literje 28 kr., Rizling 32 kr.

Elsőrendű asztali ó-bor, literje 32 krajczár!

OLCSÓ
ÁRAK!

Nagy Occasio a keleti áruházban.

A
Kontinens
legnagyobb
SZŐNYEG BEHOZATALA.

Beszerzési állomások:

Konstantinápoly. Smyrna. Tiflis.

Nagyban és kiviteli raktár Budapesten
m. kir. fővámház 3. számú magánraktár.

Fióktelepek :

Budapest, Vámház-körut 2. — Prága, Wenzelplatz 829II. — Karlsbad, Bazar
Gebude. — Debreczen, Fő-tér.

Keleti áruház,

Nagyvárad, Fő-utcza 2. szám, Bazár-épület.

Nagy raktár csak kizárólag valódi Persa, Smyrna és Indiai szőnyegek és himzésekben.

Látványosság valódi keleti selyem szőnyegben.

Központi leltározás előtt **mélyen leszállított árak.**

Állandó raktár :

Afganisztán, Arerblidschan, Bagdad, Belndekystan, Bergman, Bükhára, Derbend, Demerdjik, Hidarabad, Giordes, Hris, Isptan, Japarak, Kaschkai, Kirman, Khorassan, Kurdistan, Melas, Molaghand, Jamarkand, Karamani, Jerabend, Schirvalan, Schiras, Sumak, Sulhan, Turkmenen, Uschak, Verangal, Yarkhand, Yumot stb. stb. szőnyegben.

Holnap, vasárnap, déltől esti 10 óráig

fényes világítás mellett dekoratív kiállítás.

Beduin sátrak felállítása és szakszerű javítások elvállaltatnak.

Bámulatos olcsó árak.

A legszebb és legczélsebb karácsonyi és újévi ajándék.

A legszebb és legczélsebb karácsonyi és újévi ajándék.